

▶ 27 Agosto, 2022

La presentació d'un llibre i tot un seguit d'activitats han apropat als habitants de la Vila Vermella Margarida de Prades, amb la qual va acabar el llinatge de la Corona d'Aragó

Segons les fonts de l'època, la consideraven «jove, bella i apta per a parir». FOTO: CEDIDA

Rajola heràldica de Margarida de Prades, principis s. XV. FOTO: CEDIDA

Prades recupera la figura de l'última reina catalana

ALEIX PÉREZ
REUS

«Margarida de Prades no va ser una reina qualsevol». D'aquesta manera comença el llibre *Margarida de Prades, regnat breu, vida intensa*, que dedica les seves pàgines a reconstruir la història de la Reina d'Aragó.

Però, qui era aquesta jove? Antoni Jordà, un dels editors, la defineix com «una dona catalana de finals del segle XIV, de família distingida i que de pur atzar va acabar regnant a tota la Corona

d'Aragó». Filla de la casa comtal de Prades, diu l'editor que «va estar-hi molt arrelada, feia molta vida per la baronia d'Entença. També hi ha proves de què va estar en comptades ocasions per la Vila Vermella que duu al seu nom».

La seva vida va fer un gir inesperat amb la mort de l'únic hereu al tron, que la va portar a casar-se amb Martí l'Humà, rei de l'època, amb l'objectiu de proporcionar un nou successor a la línia catalana. Tot i l'emparellament, els només nou mesos de matrimoni i l'avançada edat del mo-

narca van impossibilitar l'embaràs, acabant la continuïtat de la corona Catalanoaragonesa amb la mort del rei l'any 1410. «Aquest fet la va deixar en una posició singular», explica Jordà. «Dins de l'entramat institucional era una reina vídua d'una nissaga passada, i en l'àmbit personal va haver de mantenir en secret la seva posterior relació per a no perdre el títol, junt amb els seus privilegis».

A part de l'anàlisi vital de Margarida de Prades, Jordà destaca «el seu caràcter propi i contun-

dent, alhora que es mostrava sempre culta i formada. Els investigadors han pogut copsar una idea de com era a partir de la correspondència epistolar que va mantenir al llarg de la seva vida». Un cop va ser nomenat Ferran d'Antequera successor del seu difunt marit, la reina va adoptar «un perfil baix», encara que es va posicionar sempre al costat del Papat d'Avinyó, ja que Benet XIII va oficiar l'enllaç.

Anys després, va tenir un fill, Joan Jeroni, amb el cavaller valencià Joan de Vilaragut. Per a mantenir el seu estatus, però, es va veure obligada a fer-ho clandestinament. Segons la introducció del llibre, «durant els primers anys es va mantenir ocult a casa d'una família de burgesos barcelonins, i que va créixer, ignorant a la seva ascendència, al Monestir de Santes Creus». Segons l'editor, «l'existència de la seva relació i fill secret ja era conegut per alguns cercles de l'elit catalana, però un cop que va sortir a la llum, va perdre gran part dels seus privilegis».

Va ser en aquell moment quan va ingressar en primer lloc, a un convent de Barcelona per després tornar a la seva terra, a Bonrepòs. «No acabem de tenir clar el motiu de l'ofici religiós, si ho va fer per motius purament religiosos o per deixar endarrere diferents etapes de la seva vida», relata Jordà. Finalment, la reina va morir l'any 1430, i les seves restes van ser enterrades a Santes Creus, espai de repòs de gran part de la noblesa reial catalana.

El llibre editat per la URV i la UB *Margarida de Prades, regnat breu, vida intensa* és un recull de més de 500 pàgines, on 10 investigadors han aprofundit cronològicament en una figura que consideren «criticada per la història», sota l'edició d'Eduard Juncosa i Antoni Jordà. «Si hagués tingut un fill amb Martí l'Humà segurament no hauria estat tan poc popular», conclou Jordà, afegint que «per això s'ha fet una recerca intensiva de documentació, amb arxius catalans, espanyols i inclús del Vaticà, amb

Molt vinculada a la Baronia d'Entença, era culta i formada, tot i que tenia un caràcter fort

una gran part d'informació inèdita, per a difondre la seva figura». Tampoc descarten continuar la investigació en cas que trobin nova informació.

Jornades Margarida de Prades
La intenció inicial del projecte era fer una trilogia de jornades, però la pandèmia va impedir l'última edició de l'any 2020. Enguany, s'han celebrat diferents activitats per a apropar a la gent de Prades la seva figura, amb recitals poèticomusicals, taules rodones o lectures dramatitzades, que van culminar amb la presentació del llibre el passat 12 d'agost, tot amb la col·laboració de l'Ajuntament de Prades.